

אין לך אלא تحت يدك

תש"ד

"חיקם המשכן" (שמות ט' יז). אמר משה רבנו לפני הקב"ה: אין יש כי כח להקימו? אמר לו: אין לך אלא מתחת ידך ונמצא מקום מלאיו (רש"י שמות ל"ט לג. מתנה חומא). הרבה عمل והרבה קושי נדרשים בכדי להקים מההו של דבר שבקדושה. רבים המונעים והמכשילים, והרבה פעמים יש ספק בדבר, האמננס תへא האפשרות להוציא את הדבר אל הפועל. אולם תפיקדנו לעשות, ולעשות "כאשר צוה לך את משה", ואז המשכן יוקם.

רובו של הציבור אינו יכול לעמוד על הגבולות והתחומים המדוייקים של דבר חכמים נקראו "אנשי גבול" (משנה סוטה ט' טו) על שם אפשרות החגלה והתייחס שיש בידם אם נשאל מי הקים את המשכן? התשובה משה רבנו עד' תהיה נכוונה ולא נכוונה כאחד. כשם שגם החגלה על ידי הקב"ה גם היא אינה נכוונה לפי המובן הרגיל של החגלה. אילולי הפעולה מצד משה לא היה המשכן עומד, אולם משה מעד עצמו, מה כח היה בידיו הפעולה של משה חייאה לידי גiley של הסיעתא דשמי. זהה שברכם משה: יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידים (רש"י שמות ל"ט מג).

והנה כאן עוללה לבוא טעות הנה רואים אנו, שהברכה היא לפיה העשויה והננו רואים, שאלת שלא עשו לא השינו ואין להם. ואם כן, מתבקש מסקנא, כי הכל תלוי ביד האדם ואכן זו מסקנתו של האנగ' המתפרק מכל חבות לשם ומכל אמונה במה של מעלה. ומайдן גיסא, טוען מחנה המתאמנים, חן "אם היה לא יבנה בית שוא עמלו בונו בו" (תהלים קכ"ג א). ואם כן, היש מעזר בידו להושיע ברב או במעט?

ובקץ הימים "אונשי הגבול יסובבו פער לעיר ולא יהיננו" (משנה שמ') שני הצדדים הננו רואים מחנות קיצוניים בעניין הבחנה רחרחי ססונו של האגודה הרינו פסולים, בעניין המhana הפורלי פורק רעלן רבעו טרומלים ותפקידנו תמיד לחזק את עצמנו מתחז דעת, כי דוקא כאן באמצעות נסצתה הדרך הנכוונה.

יש, ולמראה הרוב החלוני שדومة השתלט על כל מוסדות היישוב, למראה צורת החיים של רוב רוכנס של המתנחים, שהיו רחוקה רוחקה מאד מאתנו, אנו שואלים את עצמנו, האם יהיה בכחנו להקים את משכן רقدس בארץ אבות. התשובה היא: "אין לך אלא מתחת ידך, וסופה של דבר שרמשון יוקם" ההפרש שבין העשיה שלנו לעשיה שלהם הוא זהה, שגבתנו היא תמיד מודרכת וمبرוקרת על ידי "כאשר צוה לך". כאן הגבול וכאן הריסון כל פעולה אשר מותרת היא גם מצואה, כל פעולה שהיאASAורה היא גם ללא תועלת.